

اجتهاد

نومرو : ۱۰۲

۱۷ نیسان ۱۳۳۰

اداره خانه

ایستانبول. جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تهله فون نومروسی : ۸۶۵

" Idjtihad " Constantinople

بشنجی سنه

مدیر مرخص : الہامی صفا

نسخہ سی ۵۰ بارہ

حزبت فکریہ یه خادم

هر هفته جیقار اجتماعی ، ادبی مجموعه

آبونه

سنه لك آلیق آلیق

تورکیا ایچین : ۵ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۰ فرانق ۸ فرانق

مصاحبه اجتهاد

(قوتلر و قیمتلر) فلسفه سی

یکن هفته کی مصاحبه مزده (جانلی دن جانسزدن) بحث ایتشدم . بوسایق نظرك فلسفه حاضره ایله نه مناسبتی اولدوغنی ده - پك مختصر بر صورتده - عرض ایلشدم . او ، انحق بر مقدمه ایدی ؛ اصل مقصد بو کونکی مصاحبه مزك موضوعیله تعین ایده جکدی . بو مغلق مسئله نی ده ممکن اولدیغنی قدر واضح وساده بر لسان ایله بسط ایتمکه چالیشه جنم . اونك ایچوندرکه اسلوبه زیاده سیله تقید ایده جکم ؛ یعنی ظریف و مصطلح سوز سوبیله مه مکه چالیشه جنم .

محققدرکه ، دور جدید تجربه نی (تحصیل یقین) ده اساس اتخاذا ایتمکه ، یعنی عالم حادثات حقنده قطعی معلومات ایدینه بیلمک ایچون اولاهر حادثه ده (صینامه اصولی) منطقه قدیم ایتمکه ، پك مهم ونتایجی اعتباریله پك بویوک وسورکلی بر سور و تبدلاته میدان آچش اولدی . بوجریانی ایلك دفعه اوله رق آچان فیلسوفلر اونك نره لره قدر وارده بیله جکنی - شبهه یوک که - تمامیه ، تفصیلاتیله دوشونه مشلردی ؛ دوشونه مزلردی ده !.. ذهن بشر ، اوقدرنی احاطه ایده هنر . بز بوکون انحق ، واقع اولان ترقیاته - شویله قوش باقیشی - بر نظر عطف ایتدیکمز زمان کوروپورزکه فی الحقیقه چوق مهم بر تبدل اولمش وبالخاصه (اصول) ده اولمش . اوللری منطق هر شیئه تقدم ایدرکن ، بالطبع وبالضروره بوتون علومه ده تسلطن

ایدیوردی . چونکه بر طاقم عمومی دستورلر ایله هر حادثه تعریف ایدلمک ایسته نیلیوردی ؛ بودستورلرده خلاصه الحلاصه بعض (قضایای کلیه) دن عبارت بولونویور ایدی . اولنردن جزئیاته استدلال ایدلمک الک معتبر بر قاعده اولمق اوزره تلقی ایدلدیکی ایچون ، ارتق بوتون (اصول Méthode) ، علومك جمله سی ایچونده بر دی وعینی شی دی . تبعی و تحقیقی مطلوب اولان حادثات ، نه جنسدن اولورسه اولسون ، هپسی ایچون عینی آلت تحقیق قوللانیلیر وعینی طرزده قوللانیلیردی .

یکی دور فلسفی نك اك بویوك موفقیاتندن بری ده ، اصولی جنس حادثاته و طرز تدقیقه کوره تعین و تخصیص ایتمک اولدی . (یکن مقاله مدده بومهمیه اشارتله اکتفا ایتشدم !) . عادتاً فلسفه ده بر عدم مرکزیت وقوعه کتیردی . صوکره ، براز دهها ایلری واریلنجه ، (discontinuité) دعواسنه بر صورت معینه ویرمك ممکن اولدی . بوندن پك آز زمان اول ، قوانین میخانیکیه نك عمومیتی و شمول حکمی مسلم اولمق سببیه ، بوتون حادثاتی اولنرله تعریف ایتمک ادعاسی پك طبیعی و پك محق کورولشدی . یالکز حادثات میخانیکیه نی دکل ، (غریزی physiologique) ، (وجدانی psychique) و (اجتماعی social) اولان تجلیات حیاتی بیله حکمت و کیمیا قانونلریله میخانیکی بر صورتده تعریف ایتمک اصولدن ایدی . بودرت جنس حادثات یکدیگریله متماذیر ، ظن ایدیلیر و الک بسط و عمومی اولان حادثات میخانیکیه قانونلری جمله سنه بردن تطبیق اولونویوردی . (philosophie de la continuité) نك اساس دعواسی ایشته بو ایدی . حالبوکه بر طرفدن

پسیقولوژیده، دیگر طرفدن بیولوژی و سوسیولوژیده وقوعه کلن ترقیات و اجرا ایدیلن تدقیقات بودواثر حادثاتی یکدیگرنندن دهاقطعی بر صورتده آیردی. اولنری باشلی باشنه برر عالم عد ایتک لازمکدی؛ حتی ماهیه بر برینه بکزه من شیلر اولدوغنی بیه ادعا ایدیلر.

اوله اولونجه هر جنس حادثاتی تعریف ایده بیلیمک ایچون لازمکلن قوانینی، بالذات اوجنس حادثاتدن استخراج ایتک و باشقه بر صنفک اصولندن قاعده و قانون اقتباس ایتیمک لزومی - ضروری بر نتیجه اوله رق - ذهنلره وارد اولدی. مثلاً تاریخ و قوعاته فن ما کنه قانونلریخی تطبیق ایتک، یاخود پسیقولوژی حادثاتی - برکیمیا کر ادواتی و ذهنیتی ایله - نظر تدقیقه آلمق بویوک برضالت اولقی اوزره تلقی ایدلدی.

ایشته (pluralisme) و (Philosophie de la discontinuité) نك اساسی نقطه نظری بودر.

خلاصه ا کلاشیلور که بوتبدلات فکریه، فلسفهده وبالخاصه اصولده مرکزیت قاعده سی علیهنه پیدا اولمش قوی بر جریاندر. بن اثبات ایده بیلیردم که مفرط ماتریالیزمه قارشى ایده آلزم و سپیریئو آلزم میلانک بونده هرشیدن زیاده دخلی اولمش و روح ایله ماده یکدیگرنندن تماماً مستقل برر (جوهر Substance) اوله رق قبول ایدلکدن صوکره بوجریان باشلامشدر.

افر اطلک بودرجه سی - فلسفه دکل - هیچ برشیده ذهنی حقیقته ایصال ایده من. یالکز، بوراده بلاقید و شرط تسلیم ایدیله جک برشی وار؛ اوده (هرجنس حادثاتی کندی دائره سنده و کندی ماهیتی اوزرینه تتبع ایتک) لزومی در. شو تقدیرجه، مابعد الطبیعیاتی کندی حالته بر اهرق، صرف پسیقولوژی، صرف سوسیولوژی، تحقیقاتنه کیریشمک ایجاب ایدیورسه اودا اوره دن چیقماق مستحسن و معقول بر اصولدر.

سوسیولوژی بی بواصوله توفیقاً مطالعه ایدنلر (قیمتله فلسفه سی) نی - اولانجه اهمیتی ایله میدانه چیقارمشلر در. هم، حادثات اجتماعی مناسبات بین البشریه دن طوغمش اولدینی ایچون صرف تجربی و متشخصی Esepérimental et objectif

وقوعاتدن عبارتدر. شو حیثیتله مابعد الطبیعیاته تعلق ایدر بر جهتی، اونکله بر مناسبتی یوقدر. فضله اوله رق جماعت حیاتنده اوله فکرلر و اوله حسلر واردر که، اولنرک حد ذاتنده، نفس الامرده وجودی اولمدینی محقق در. (حس ملیت)، (رقابت) و یاخود بر چوق مفکوره لر کبی!.. بوتجلیاتک بر جوهریت لدنیه سی، (Ontologique) بر موجودیتی یوقدر که، مابعد الطبیعیات ایله علاقه سی اوله بیلسین!.. بوتون آمال بشریه - فردی اولسون، اجتماعی اولسون - پ بوطیعتده در. فقط اولنرک حیات شخصییه و اجتماعیه ده بویوک بر (قیمتی) واردر: انسانلری و جماعتلری بر مقصده توجیه ایدوب یاشاتان اوقوتلر در. اعمال و حرکاتمک اومقاصده کوره تجلی ایتدیکنه باقیلرسه خیر و شر، نفع و ضرر فکر و حسلرینک ده عینی منبعدن صدور ایتدیکی شبهه کوتور من. بر طاقم اعمالی، حیات و جماعت ایچون خیرلی، یاخود مضرعد ایدیورسه ق اولنره قیمت و بریورز و بوتقدیر منزه فائده حیاتی (معیار) عد ایدیورزه، دیمکدر. او حالده حادثات اجتماعی و اخلاقیه بی بوماهیتله بزه عرض ایدن بر (نقطه نظر)، پک اهمیتی در. لدنیات بحثک - حیاتمزا ایچون - بودرجه اهمیتی اوله ماز. مثلاً: [مکان و زمان حد ذاتنده موجودات مستقله دن می در؟ دکل می در؟] سوائله قارشو، (قیمت فلسفه سی)، [نه اولورسه اولسون، نصل اولورسه اولسون، حیاتمزه اونک بر تأثیری اوله ماز. بنم ایچون حس ایتدیکم بر مکان و زمان وار. حد ذاتنده شو کوردو کم صورتدن باشقه بر ماهیت اوزره اولماسی، بنم حس ایتدیکم، قیمت و یردیکم زمان و مکانی، نظرده ده کیشدیره من! بن بیلیم و تسلیم ایدرم که بر مفکوره سیاسی و اجتماعی نك مستقلاً خارجه و وجودی یوقدر و اوله ماز. فقط قیمتی واردر. حیات فردیه و اجتماعییه، سعادت و سفالته تأثیری واردر. بناء علیه اولنرک مقاصد حیاته کوره اضافی و حقیقی قیمتلرینی تدقیق ایتک اک مهم واک مبرم بر ایشدر. بوتون مسائل حیات، مقاصد ایله موانعک تصادمندن تولد ایدیور. بونلر آره سنده موازنه تأسس ایدوب ایدمه دیکنه کوره سعادت حال، یاخود

انسانلرک ، و آآنده ، معیشتی ، معامله سی ، طور ی ، اخلاقی ، افکار و اعتقاداتی ، عالمه و هر شیئه نظری ده کیشیور!... ایشته پیغمبر لک بویوک سری بوراده در!.. تک بر آدم ، بر مفکوره ایجاد ایده بیلیرسه ، انجق بوقوت خارق العاده ایله اون ی هر کسه قبول ایتدیر بیلیر. باشقه بولی یوقدر!...

شیمدیلک ایچمز ده بویله خارق عاده بر کیمسه اولمادینی ایچون ، بومثالیالکمز ذکر ایله اکتفا ایدوب بر اقیورم. ایکنجی در جهده تلقی ایده بیله جکمز و بر قاچ منور شخصیتک همت مشترک سیله تشکیل ایلیه بیله جکمز مفکوره لری نظر دقته آله جغم .

بر جماعته ، هنوز ، (تام Integral) مغناسیله ، طولغون بر حیات ملیه انکشافاتنه مساعد اوله بیله جک بر (وحدت Unité) حاصل اولمالمش ایسه ، او جماعتک سینه سنده یتیشمش ، بویومش اولان منور کیمسه لردن مرکب بر هیئت عاقله ، بر طاقم مفکوره لر تعیین ایدره رک او جماعته بر (وحدت ملیه) ویره بیلیر . وقتیله ایتالیاده ، صوکره المانیاده ، یونانستانده بر موفقیتک حیز فعله کتیر یله بیللمش اولدیفنی کوردک . دیمک که ممکن ایمش!.. فقط ممکن اوله مدیفنه ده مثاللر وار : اوستریاده قومیت مفکوره سی ، اهالی یی عادتاً پارچالامش ؛ [بو حس رقابتدن تولد ایدن یابانجی لقی و اوکا مربوط بولونان هر درلو اختلافاتی اورطه دن قالدیروب اقوام متنوعه یی یکو جود بر حاله کتیر مکدن بویوک بر خدمت اجتماعیه سی اولمایلان جامعه دینه یی بیله پریشان ایتمشدر . عینی دینه منسوب اولانلرک بیله مذهب لری (قومی) در دین رابطه مغنویه سی طولایسیله آره لرنده جزئی بر (عاطفت Sympathie) کورولسه بیله ، منافرت قومیه یی ، شدتله میدان قویه جق مسائل منفعت ظهورنده ، اورابطه مغنویه نک نه ضعیف بر (پاموق ایپلکی) اولدوغی آکلاشیلیور . و دین قارداش لری بر آنده یکدیگرندن صوغویور ، و بر برینی بوغویور . ذاتاً درتیوز سنه دنبری در ، کک شر قده کرکسه غریبه بویوک دینلر پارچه لانه رق متعدد مذاهب

فترت واختلال وقوعه کلیور . بوتون بو حادثاتی کندی دائر سنده کندی ماهیتله ، کندی شروطیله تتبع ایتک وکندینه خاص اولان قانونلری بولمق ، عملی و مفید بر فلسفه در . [دیه بیلیر وفی الحقیقه اوله دیور واوله دیمکله بو (قیمتار فلسفه سی) تعین و تأسس ایدیور . بویکی فلسفه یه دائر پک بسیط و ساده بر فکر ویره بیلیمک ایچون شو سویلدکرم - شیمدیلک - کافی در . بن بو نقطه نظر دن بعض مسائل اجتماعیه یی - خیر!.. مسائل حقیقه یی دکل ، مفکره لری! - طارته جغم واونلرک قیمتی تقدیر ایتک ایستیه جکم .

بن ظن ایدیورم که مفکوره ایجاد ایتک غایت قولای ، پک قولای برشی در ؛ فقط اون قوجه بر ملت قبول ایتدیرمک غایت کوچ ، پک کوچ در . ممتنع در ! دیمورم . چونکه امثالی وار : (دین) ، بر بویوک مفکوره دیکلدرده نه در؟! اون ، صرف اجتماعی بر حادثه کبی تلقی ایدن فیلسوفلر ، بویوک و جانی بر مفکوره کبی قبول ایتمکده مضطربدرلر . بر (جامعه کلیه) اولمق اوزره قبول ایتکده ینه بو دیمکدر . چونکه افرادینی بر قوت مغنویه و بر (مجموعه اعتقادیه Un systeme de doctrines) ایله یکدیگرینه صیم صیقی باغلامق واونلری صحیحاً یکو جود بر کتله عضویه حاله قویوب یاشاتمق ، مراجی ، سنی ، مرتبه سی ، آمالی ، جنسی ، صنعتی ، مسلکی بر برینه بکزه مه یی میلیونلرجه انسانلره عینی امید یی ، عینی قورقونی ، عینی تسلیتی و یروب حیات اجتماعیه یی قطعی بر خط مستقیم اوزره تنسیق و عینی مقصده تشویق ایتک - اعتراف ایتلی در که - بر بویوک مفکوره در . بوندن بویوکنی ده دوشونه بیلیمک هنوز ممکن اوله مامشدر . قیمتنده سوز یوق!...

دیمک که اولویور ؛ و بونی تک بر آدم ، بیکلرجه مدهش موانعه رغماً ، یابه بیلیر ! کندی مغنویت مستثناسنده - بیلیم نصل؟! - پیدا اولان قوی و جسور بر ایمان ایله ، امیدلردن ، امللردن ، قورقوردن ، اندیشه لردن ، بر مفکوره یاییور ؛ و - اصل معجزه بوراده در - اون ی (علی رغم زمانه) ، زمانه یه قبول ایتدیر ییور . و میلیونلرجه

کردابلر، آنافورلر وجوده کتیره جگ قدر یکدیگرینه ضد استقامت لر عرض ایدیور. جامعه دینه یه کلنجه کیزی آشکار بونجه مذهب وارکه او (جبل متین) هر طرفدن کیرمکده در. یالکز، اروپا مدینتسده آچقندن آچیفه واقع اولان مجاهدات حریت پرورانه ایل؛ سورکلی محاربه لر، مدهش و بویوک فدا کارلقلر ایله پارچه یارچه اولمش و هر قومک کندی دهای عرقسینه توافق ایدیه یله جگ مذاهب متنوعه شکنه کیرمش اولان دین عمومی یه عارض اولان بوتبدلات، بزده صمان آلتندن کیدن جریانلر قوتیله واقع اولمش و عینی نتیجه یی حصوله کتیرمشدر.

هر حالده پک انی بیلدیکم بر حقیقت اجتماعیه و ارسه شودرکه بزم مملکتتمزده در بر چوق قومیتلر، بر چوق مذهب وار؛ و بونلرک آرمسده ده اویله نفرتلر وارکه بر طرفدن جامعه دینه نک، دیگر طرفدن ده جامعه ملیه نک قوتی قیریور. حتی چوقدنبری قیرمش و پریشان ایدوب بر اقسدر.

اعتقادجه، اک بویوک سفالت اجتماعیه من بودر. هم بومتخالف جریانلر - اولانجه معناسیله - جانی. هم - تعبیر معذور بیورولسون - طوقوز جانی در.

دین و ملیت بنالرینسک انهدامندن حاصل اولان بو دوکوتی لری، بو قیریاتی لری طوبیلامق، ینه بر صاغلام بر بنا وجوده کتیرمک، بوتون ارباب حمیتک کولکنده بر ایتش برشدید آرزودر. بن، هر کسک حمیته قولایجه اینانانلردن ایم. منفعتی هر کس - سوق طبیعی ایله بیلیر؛ منفعتی بیلن بر کیمسه مملکتنک منفعتی ده دوشونه بیلیر و اونک مسعود و مترقی اولدیغی البت ایستر. بکابوقدیری کافی!.. فقط اصل ایش، بورا - چانالانیور! چونکه (منفعت مملکت)، (حمیت)، (مدنیت)، (ترقی) (سعادت)

کبی جامع الکلم سوزلرک هپسی ده مبهماندندر. معین بر معنا افاده ایدر کبی کورونورده ایتمز. ایتسه بیه، هر کس منفعت مملکتی باشقه درلو آکلار؛ حمیتی کندی تمایلات حسیه سنه کورده طویار. مدنیتی کندی اعتقادینه و کندنیک محتاج اولدینی شرائط استراحتیه نوره تعین ایدر. سعادت خلیاسنه کوره دوشونه بیلیر. الی آخره!.. اونک ایچوندرکه،

متنوعیه وجود ویرمش و قوتی کلیاً غائب ایتشددر. اوروپاده - اوده بعض طرفلرند - بونک یرینه وطن و وطندن زیاده (ملیت) و آچقندن آچیفه مفکوره سی قائم اولمشدر. حتی بعض مملکتلرده تجلیاتنه باقیرسه، حقیقی بر منفعت و یا اداره یوزندن اولمقدن زیاده، بوحسک، غروره حمل ایدله سی ده زیاده معقول کورونویور. مثلاً انکلتزده بر اسقوچیالی، حیثیت سیاسی و حقوق مدنی اعتباریله هپج بر انکلیزدن فرقی اولمادیغی حالده، کندیسی انکلیز عد ایتمز؛ ایتک ایسته من! باشقه لری کندیسی یا کلسلقله انکلیز ظن ایدیه جگ اولورسه، شدته رد ایدر، پروتستو ایدر: (بن اولا بر سقوچیا - لمیم؛ صوکره بریتانیالییم!) دده جواب ویریرکه بزم (بن اولا ترک؛ صوکره عثمانلییم!) دده بزمزه عیناً بکیزه. اوقدر، بو خصوصده متعصبدر. ایرلاندالی، اوسترالیالی، قانادالی ده تماماً و عیناً بوحسده در. المانیاده و فرانسه ده کورولن وحدت ملیه دخی و درجه مطلق بر حس دکلد: بر (باواریالی)، بر (پروسیالی) یی کندی جنسندن صایماز و پک اوقدر سومز. بر (مارسیلیالی)، بر (بروتون Breton) دن بوسبوتون فرقی بر آدم اولدیغی حس ایدر و بیلیر. خلاصه بعض یرلرده (وحدت ملیه) مفکوره سی غالبدر؛ بعض طرفلرده ده (غرور قومیت) ده بارزدر. شوقدر وارکه ملیت حسی، یکپاره بویوک دینلرک شیرازه و وحدتی بوزوب، قوتی نصل قیرمش ایسه، بوکون قومیت حسی ده یکپاره بویوک ملتلرک جامعه عنصریه سی پارچالایه جق بر قوت و بر استعداد کوستریور؛ هر حالده جریان حسیات، مدنیتک شوصوک دورنده تماماً بووادی یه دوکولدی، و او یولده کیدوب ایلریله یور. [*]

بزم مملکتتمزده - بن بیلدیکمه کورد - بوجریانلرک همان هپسی ده موجوددر؛ هم هر طولامبا ج نقطه ده

[*] ملیت - بن نظرمدیه - سیاسی بر جامعه در. مختلف عناصر قومیه یی قوجانلایه بیلیر. قومیت عرق بر جامعه در. متنوع فقط هم جنس قبائی شامل اولورسه ده اجنبی بر عنصر قومی قبول ایدیه من. بوفر قی اوزره بو ایکی کله یی قوالاندم.

ایتمک ، قیمتلر . فلسفه سنک ایچنده دوشونمک و جالشمق دیمکدر . زمانمز مفکوره منوره سی اویله یاییور وایی ایدیور . لکن بنم (مفکوره لر) دنیلن بو مقصدلره ویردیکم قیمتلر دیکدر . چونکه اونلرک ماهیت اعتباریله بربردن پک فرقلی و باشقه شیئر اولدیغی کوروورم . صوکره ، جانلی ظن اولونان بعض مفکوره لرک ، بی نصیب حیات اولدیغی ؛ وئولش ظن اولونان بر چوق حسیات جریانلرینکده هنوز پک جانلی اولدیغی حس ایدیورم . حتی مسائل حقیقه و وهمیه یی یکدیگرندن آیری طوتدوغمی ده ایلک مصاحبه مدده بوغزنده عرض ایتش و بو تعبیرادن نه قصد ایتدیکمی صراحتاً اکتاش ایدم .

اونک ایچوندرک بو کونکی مفکوره لرک جمله سنه بردن هرکسک ویردیکی قیمتی ویرمیورم ؛ آیری آیری هر برینه ویردیکم قیمتلرده ینه باشقه در .

بز - اکلادیغمه کوره - اوروپاده یاشایان بو مفکوره لری ترک دماغه آشلامق ایستورز . بقالم طوته جق طوتیه جق آشیلره انکی لریدر . موضوع بحث ایده جکم ، تا که بر آزعالم خیالندن ، ساحه حقیقه کله م ، و نه یابه جغمزی ده ائی ودها قطعی صورتده بیله م ! بر (مفکوره) واقعا اکثریا (خیال) در ؛ فقط محال اولماملی ! .. اولورسه اونک فائده عملیه سی اوله ماز . حیات ملیه مزه خادم بر قوت اولما یچمده بر مفکوره یاشایه ماز . نه قدر دلبر و دلفریب اولسه ده ! ..

رضا نوری

— ق — ارئلر مزه —

بشنجی سنه سی ابتداسندن اعتباراً مجموعه مزده یابه جغمزی وعد ایتدیکمز اصلاحاتی مع الاسف هنوز وجوده کتیره مه دک . کله جک نسخه مزده یکی و جانلی برخطوه آتمش بولونا جاغز . بویکی هفته لق تأخرندن دولای بزی معذور گورمه لرینی قارئلردن رجایده درز .

اک شدتلی مجادلات بو نقطه دن باشلار . اک بویوک موافق بوراده کندینی کوستیر . اک مضر اتفاق سزلق انسانلری بورادن آیریر . اونک ایچوندرک مقاله مک ده ا باش طرفده (بر مفکوره ایجاد ایتک پک قولایدز ؛ فقط اوئی هرکسه قبول ایتدیرمک پک کوچ بر ایشدر . مکرکه انسان ، پیغمبر اوله ! ..) دیمشدم .

معافیه بو پریشانغه قارشق قوللریمز باغلا یوب ظور مق حیت دیکدر . بهمه حال بر طاقم مفکوره لر ایجاد ایدوب اوکا جان ویرملی ! ..

بویله دوشونن صنف منورمز ، اکثر وجوه ایله حقلی درلر . بناء علیه مملکت مزده بر غیرت حیت اویندیرمه . بیله جک جریانلر آچه بیلمک ایچون ، اوروپاده بو کون یاشایان ملتلی یاشاتان مهم مفکوره لری مملکت مزک هنوز باکر اولان زمین استعدادینه دیکمک اوزره اونلری غرب عالمندن شرق عالمنه نقل ایتشلردر .

بو کون بزم مملکت مزده بر تورکک جریانی واردرک قومیت حسی اوزرینه مبنی و اوکا منحصر بر (ملیت مفکوره سی) نک تجلیات حیاتیه سی کوستیریور . اوندن ماعدا لوازم حیات و اسباب معیشت و استقلال تجاری یی بالذات تأمین ایده بیلمک ایچون ، هنوز مهم و نامعین بر مفکوره ده ا وارکه اسیرکه مه درنکلری و تجاری رقابتلر ، اونک تجلیات حیاتیه سندندر . دیگر طرفدن برده دین مفکوره سی وارکه اسلامی صفوت اصلیه سیله تلقی ایتک مقصدینی کوزلیور و احکام اصلیه یی ، عناصر اجنبیه دن تصفیه ایدرک اولدوغی کی قبول ایتک غیرتنه دوشمشدر .

بونلرک هپی کوزل ؛ هپ سنکده بر قیمت ذاتیه سی وار . بناء علیه (قیمتلر فلسفه سی) نده داخل موضوعات دندر . اکلایمیورک زمانمزک افکار منوره سی فلسفه عمومیه یه قطعاً مراق ایتمه مکله برابر ، قیمتلر فلسفه سیله جدآ مشغول اولویور . ایستر بوندن خبری اولسون ، ایستره اولماسین ! .. یاپدینی ، هپ اودر . حقیقت ، بویله جانلی مسائل اجتماعیه نک اسباب ظهورینی ، حسیات و آمال ملیه ایله علاقه و مناسباتی ، شرائط خصوصیه سی تحقیق و تتبع